

STANOWISKO
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 20 czerwca 2016 r.

w sprawie **ustanowienia roku 2017 w województwie kujawsko-pomorskim Rokiem Władysława Raczkiewicza**

Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego dla uczczenia pamięci i podkreślenia wyjątkowych zasług Władysława Raczkiewicza, wybitnej postaci polskiego życia politycznego pierwszej połowy XX wieku, w latach 1939-1947 Prezydenta Rzeczypospolitej na Uchodźstwie, osoby w sposób szczególny związanej i zasłużonej dla ziem dzisiejszego województwa kujawsko-pomorskiego w związku z przypadającą w 2017 roku siedemdziesiątą rocznicą jego śmierci, postanawia rok 2017 w województwie kujawsko-pomorskim ogłosić Rokiem Władysława Raczkiewicza.

Władysław Raczkiewicz urodził się 28 stycznia 1885 r. w miejscowości Kutaisi na terenach dzisiejszej Gruzji, gdzie jego rodzice przebywali w wyniku represji ze strony władz rosyjskich. Dzieciństwo i lata młodości upłynęły mu na tułaczce po ziemiach ówczesnego Imperium Rosyjskiego, gdzie kształcił się w Twerze, Petersburgu i Dorpacie (dzisiejsza Estonia). Angażował się w działalność niepodległościową będąc m.in. związany ze Związkiem Młodzieży Polskiej „Zet”. Po wybuchu I wojny światowej wcielony do Armii Rosyjskiej. Po rewolucji lutowej 1917 r. zaangażowany w działania Polskiego Wojskowego Komitetu Wykonawczego i innych organizacji zmierzające do stworzenia polskich formacji wojskowych na terenach upadającego Imperium. Uczestnik wojny polsko-bolszewickiej. W trudnych latach utrwalania odzyskanej niepodległości kierował Zarządzeniem Terenów Przyfrontowych i Etapowych (1920), a następnie (1920-1921) był delegatem władz Rzeczypospolitej przy rządzie Litwy Środkowej. W okresie Drugiej Rzeczypospolitej pełnił wiele ważnych funkcji społecznych i politycznych. Był postrzegany jako wzór państwowca. Pełnił funkcję ministra spraw wewnętrznych w czterech rządach w latach: 1921, 1925-1926 i 1935-1936; wojewody: nowogrodzkiego (1921-1924), wileńskiego (1926-1931), krakowskiego (1935) i pomorskiego (1936-1939). W latach 1930-1935 zasiadał w Senacie Rzeczypospolitej pełniąc funkcję Marszałka Senatu, w okresie 1934-1939 pełnił również obowiązki prezesa Światowego Związku Polaków z Zagranicy. Po wybuchu II wojny światowej i zajęciu ziem polskich przez niemieckich i sowieckich okupantów udał się na emigrację, gdzie pełnił aż do swojej śmierci urząd Prezydenta Rzeczypospolitej na Uchodźstwie stając się symbolem oporu, walki i dążeń niepodległościowych Polaków.

Władysław Raczkiewicz zmarł 6 czerwca 1947 r. w Ruthin w Walii. Został pochowany na Cmentarzu Lotników Polskich w Newark w Anglii obok spoczywającego tam wówczas premiera gen. Władysława Sikorskiego. Cmentarz ten stał się miejscem ostatniego spoczynku następców Władysława Raczkiewicza na urzędzie Prezydenta Rzeczypospolitej na Uchodźstwie.

Władysław Raczkiewicz mimo swojego niekwestionowanego miejsca w historii Polski wciąż jest postacią niedocenianą i mało znaną. Jedyne pomniki tego wybitnego polityka stoi przy Urzędzie Marszałkowskim w Toruniu. Imię Władysława Raczkiewicza nosi także sala obrad Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz jedna z najważniejszych sal w Senacie RP.

Biorąc pod uwagę znaczenie i zasługi Władysława Raczkiewicza dla ziem tworzących dziś województwo kujawsko-pomorskie oraz jego szczególne miejsce dla tożsamości regionu jako historycznego, ostatniego przed wybuchem II wojny światowej, urzędującego w Toruniu wojewody pomorskiego, postać ta zasługuje w sposób niewątpliwy, aby uczcić ją w roku 2017.